

АНОТАЦІЯ

Четверик В.К. **Виразний потенціал ступенів порівняння в мові російської поезії ХХ–ХХІ століть.** – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія. – Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Міністерство освіти і науки України. – Харків, 2022.

Репрезентована кваліфікаційна наукова праця присвячена недослідженому раніше поетичному потенціалу компаративних і суперлативних форм прикметників, прислівників та інших частин мови, які потенційно допускають утворення подібних форм у віршованій мові та художній реалізації таких форм. Цей аспект поетичної морфології й морфологічної поетики з позицій сучасного антропоцентричного підходу до вивчення фактів мови та мовлення монографічно описаний уперше.

Актуальність теми дослідження зумовлена загальною антропоцентричною спрямованістю сучасних лінгвістичних студій і визначається завданнями лінгвопоетики, яка акцентує увагу на проблемах вивчення експресивного потенціалу граматичних одиниць у поетичному функціонуванні й дослідженні способів формування поетичних смислів у віршованих текстах на граматичному й композиційно-граматичному рівнях. Компаративні й суперлативні форми, що функціонують у сучасній віршованій мові й поетичному просторі, досі детально не розглядалися щодо їхнього виразного потенціалу, який здатен формувати додаткові поетичні смисли, й актуалізації експресивних можливостей, що визначає низький ступінь розробленості обраної теми. Проблема *представленої дисертації* визначена *необхідністю* дослідження семантики, експресивного потенціалу,

функціонування, особливостей створення *компаративних і суперлативних* форм і значень, а також їхнього статусу в сучасній мові поезії.

Мета роботи полягає в дослідженні закономірностей функціонування компаративних і суперлативних форм, способів актуалізації граматичних значень таких форм і особливостей формування поетичних смислів на основі морфологічної семантики, а також у характеристиці продуктивності таких форм і визначенні їхнього місця в площині мовної системи та у відношенні щодо норми.

Результати. Дисертаційне дослідження здійснено в річищі філологічного підходу до опису та аналізу поетичного тексту як системи будування, «трансляції» й реалізації певних поетичних смислів і естетичних установок через експлуатацію ресурсів мови на підґрунті семантичного, естетичного та експресивного потенціалу мовних одиниць, які в поезії знаходять простір для максимальної реалізації свого лексичного й морфологічного, формально-семантичного й функціонального потенціалу, відтворюючи традиційні та створюючи індивідуальні поетичні смисли.

У **першому розділі** увага приділяється розгляду прикметника і прислівника як частинам мови та їхнім ступеням порівняння, що мають особливу природу, що дає змогу їм вступати в тісну взаємодію з мовним оточенням у граматичному та семантичному контексті; розглянуто базові категорії та властивості прикметників і прислівників як частин мови, що нормативно формують ступені порівняння, та визначено потенційні (морфологічні, семантичні, стилістичні та ін.) можливості прикметників, прислівників та їхніх ступенів порівняння; схарактеризовано синтагматичну активність, рухливість їхніх значень. Проаналізовано особливості лінгвопоетичного вивчення прикметників і прислівників, граматичний статус цих частин мови та їхніх ступенів порівняння, а також ознаки та характеристики віршованого тексту, що впливають на можливості їхньої реалізації, виділяються принципи вивчення морфологічного рівня поезії.

У репрезентованому дослідженні особливу увагу приділено теорії маркування щодо ступенів порівняння. За цією теорією марковані форми набувають явного вираження й виразності завдяки інтенсифікації їхньої семантики та ускладненої морфемної структури. На основі аналізу форм ступенів порівняння *встановлено*, що форми компаратива та суперлатива є маркованими щодо звичайного (нульового) ступеня порівняння, оскільки такі форми є структурно (морфемно) складнішими, а семантика таких одиниць значною мірою ускладнена та інтенсифікована. Теорія маркованості та вказані підходи до маркованих / немаркованих форм порівняння підтверджують думку про загальномовну триступеневу класифікацію досліджуваних форм прикметника. Окремо *розглянуто* поняття градуальності, яка визначається як лексико-семантична категорія, що передає більшу або меншу міру прояву деякої ознаки, градація свідчить про процес трансформації ознаки, форми її прояву, посилення чи ослаблення щодо нульової точки на шкалі градації.

У **другому розділі** досліджено універсальні способи актуалізації форм компаративна й суперлатива в поетичному тексті й формуванні сталих та контекстуальних смислів за віршового функціонування цих форм. Актуалізація мовних засобів у поетичному тексті здійснюється кількома способами: *морфологічний відбір (селекція)*, *граматична атракція* та *співпозиція*. Поряд із ними виділені також відхід від загальнограматичної норми у вживанні морфологічних одиниць, локалізація одиниць у сильних позиціях віршованого тексту й под.

Установлено, що активним способом актуалізації граматичних форм та значень у поетичному тексті є *морфологічна селекція*, яка реалізується через послідовний відбір однорідних морфологічних одиниць, що спричинює згущення на порівняно малому просторі вірша морфологічно однотипних одиниць. Концентрація маркованих прикметників у компаративній формі сприяє створенню образної характеристики навколишньої дійсності, допомагає висловити головну думку твору та авторський задум.

Одним із продуктивних способів граматичної актуалізації та реалізації виразно-образотворчого потенціалу є *морфологічна співпозиція*, яка в поезії реалізується за допомогою відбору та близької локалізації опозитивних морфологічних одиниць та форм, вона представлена внутрішньокатегоріальною та міжчастиномовною співпозицією з контактною або дистантною локалізацією граматичних одиниць.

Атракція – регулярний універсальний морфолого-поетичний спосіб виділення граматичних одиниць. Це складне динамічне явище, у якому тісно пов'язані структурні та системні мовні закони з особливостями когнітивної діяльності людини. У роботі показано, що найбільш частотним у площині віршованого тексту є використання однотипних та симетрично розташованих граматичних форм для створення симетрії, що сприяє формуванню асоціативного простору тексту.

У дослідженні *схарактеризовано* функціонування низки оказіональних компаративних та суперлативних форм у площині поезії. Зазначено, що створення нестандартних компаративів від частин мови, які нормативно в граматиці мають обмеження у формуванні таких форм (іменники, числівники, займенники), можна розглядати як процеси реалізації глибинних можливостей морфологічної системи мови.

Установлено, що активне використання досліджуваних форм зумовлене кількома чинниками, зокрема: прагненням до економії мовних ресурсів; «філологізацією» поезії у ХХ–ХХІ століттях; браком у мові одиниць з об'ємним та точним необхідним поетові відтінком семантики; усвідомленим чи неусвідомленим прагненням зробити віршований твір більш експресивним, яскравим та незабутнім; проявом поетичного креативу.

У **третьому розділі** проаналізовано реалізацію компаративних форм у площині творчого доробку низки поетів. Зокрема, функціонування досліджуваних форм виокремлено як типова риса морфологічного рівня поетичних ідіостилів О. Мандельштама, Б. Окуджави і Ю. Левітанського – поетів, відомих демократичними, антивоєнними й антитоталітарними

поглядами, життя та творчість яких пов'язана з Україною і Польщею. У процесі дослідження віршового матеріалу було виділено як подібні характеристики функціонування форм ступенів порівняння, так і відмінні аспекти, які формують індивідуальний стиль творчості кожного з поетів.

Наукова новизна представленої роботи полягає в тому, що *вперше* на матеріалі російськомовної поезії XX–XXI століть здійснено комплексний аналіз функціонування компаративних і суперлативних форм прикметника, прислівника й інших частин мови, які потенційно допускають такі формоутворення, їхніх значень та експресивного потенціалу; *уперше* проаналізовано особливості функціонування компаративних і суперлативних одиниць у структурі віршованого тексту з урахуванням їхньої здатності актуалізувати граматичний потенціал і виконувати структуро-, ритмо-, сюжето- та смислотворчу функцію; *схарактеризовано* роль компаративних і суперлативних форм у структурі віршованого твору та поетичному смислотворенні; *уперше* системно описано функціонування досліджуваних форм у поетичних ідіостилях О. Мандельштама, Б. Окуджави, Ю. Левітанського.

Загалом, у дослідженні *систематизовано* способи поетичної актуалізації нормативних та нестандартних граматичних компаративних та суперлативних форм прикметника, прислівника та інших частин мови, які потенційно допускають подібні формоутворення; досліджено особливості поетичного функціонування та експресивний потенціал актуалізованих компаративних та суперлативних форм та значень. *Виділено та описано* типи можливих моделей (регулярних та оказіональних), *схарактеризовано* семантику компаративних та суперлативних форм, описано взаємозв'язок морфологічної структури віршованого твору та його композиційно-тематичної та смислової структури. *Уперше* за дослідження функціонування компаративних та суперлативних форм *використано* теорію маркованості; розглянуто співпозицію, атракцію, селекцію, а також формування морфологічної доміанти на основі маркованих та немаркованих форм.

Дисертаційна робота є одним з етапів створення системної поетичної граматики російської мови. Пропоноване дослідження відкриває перспективи подальшого всебічного вивчення функціонування маркованих та немаркованих одиниць різних рівнів у структурі поетичного тексту.

Практичне значення дослідження визначається можливістю використання його результатів під час вивчення морфології і стилістики мови, історії зарубіжної літератури, у спецкурсах і спецсемінарах із вивчення поетичної творчості, теорії художньої мови й аналізу художнього твору тощо. Спостереження, висновки й поетичний матеріал можуть бути використані при укладанні хрестоматії віршованих текстів, у яких містяться компаративні та суперлативні форми й моделі. Також пропонована розвідка є структурним складником дослідження виразного потенціалу різних морфологічних одиниць у віршованому тексті й може стати однією з частин комплексної поетичної граматики; складником порівняльних студій із поетичної граматики слов'янських мов.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати дослідження пройшли широку апробацію під час виступів на засіданнях кафедри й наукових конференціях, семінарах (на дванадцяти міжнародних наукових конференціях, двох Всеукраїнських наукових конференціях та двох Всеукраїнських наукових читаннях). Результати проведеного дослідження представлені в 14 наукових публікаціях: 4 з яких опубліковані у фахових виданнях України, 3 – закордонних наукових виданнях, 5 – матеріалах міжнародних конференцій, 2 – матеріалах Всеукраїнських наукових конференцій.

Ключові слова: поетична морфологія, виразний потенціал, експресивність, прикметник, прислівник, форми порівняння, okazionalizm, ненормативні форми, поетична атракція, співпозиція, селекція, згущення, морфологічна домінанта, актуалізація, граматичне значення, морфологічний ритм, поетичні мотиви, ідіостиль.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, у яких опубліковані основні результати дисертації

(фахові видання):

1. Четверик В.К. К вопросу о маркированности сравнительной степени имени прилагательного. *Русская филология. Вестник Харьковского национального педагогического университета имени Г.С. Сковороды*. 2017. № 3 (62). С. 20–26. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.1044286>

2. Четверик В.К. К вопросу об экспрессивности степеней сравнения прилагательного в поэтической речи (на материале русскоязычных поэтических произведений XX и XXI века). *Мова і культура. (Науковий журнал)*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. Вип. 21. Т. V (194). С. 287–294.

3. Четверик В.К. Формы сравнительной степени в лирике Булата Шалвовича Окуджавы. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2019. № 39, т. 1. С. 80–84. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.39.1.19>

4. Четверик В.К. *Соположение* как способ актуализации форм компаратива в пространстве русскоязычной поэзии. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2020. № 44. С. 70–73. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2020.44.16>

Наукові праці, у яких опубліковані основні наукові результати дисертації (закордонні видання):

5. Четверик В.К. Некоторые способы актуализации маркированных форм имени прилагательного в языке русской поэзии. *International scientific and practical conference «Philology in EU countries and Ukraine at the modern stage»: Conference proceedings, December 21-22, 2018*. Publishing House «Baltija Publishing», 2018. С. 85–88.

6. Четверик В.К. Віршований текст як площина для інтенсифікації семантики лексичних одиниць: okazіональні ступені порівняння (на матеріалі

російськомовної поезії). *The Driving Force of Science and Trends in its Development: Collection of Scientific Papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 1), August 20, 2021. Coventry, United Kingdom: European Scientific Platform. С. 120–122.*

7. Четверик В.К. Грамматическая актуализация степеней сравнения в языке поэзии: основа семантической интенсификации. *Язык – литература – культура: Материалы Международной научно-практической конференции (Узбекистан, г. Андижан, 14 января 2022 г.). Изд-во «Перо», 2022. С. 81–86.*

Наукові праці, що засвідчують апробацію матеріалу дослідження:

8. Четверик В.К. Соположение как способ актуализации форм компаратива в языке русской поэзии. *Актуальні питання та проблеми розвитку сучасної освіти та літератури: Міжнародна науково-практична конференція, м. Одеса, 16-17 серпня, 2019 року. Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень», 2019. С. 30–33.*

9. Четверик В.К. Аттракция как способ актуализации компаративных форм в языке русской поэзии. *Філологічні науки: історія, сучасний стан та перспективи досліджень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 13–14 грудня 2019 р. Львів: ГО «Наукова філологічна організація “ЛОГОС”», 2019. С. 127–131.*

10. Четверик В.К. Морфологическая доминанта степеней сравнения в языке русской поэзии. *Таврійські філологічні наукові читання: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 24–25 січня 2020 р. Київ: Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2020. Ч. I. С. 70–74.*

11. Четверик В.К. К вопросу об эстетическом потенциале ненормативных форм компаратива в русскоязычной поэзии XX–XXI веков. *Філологія та лінгвістика у сучасному світі: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 28–29 серпня 2020 р. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2020. С. 65–69.*

12. Четверик В.К. До питання експресивного потенціалу нестандартних форм порівняння (на матеріалі поетичного тексту). *Вища освіта у гармонізації ціннісного простору особистості: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (30 квітня 2021 р.)* / за заг. ред. докт. філос. наук., проф. О. Троїцької. Мелітополь: Видавництво МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2021. С. 145–147.

13. Четверик В.К. Про деякі способи морфологічної актуалізації маркованих форм прикметників у поезії (на прикладі російської мови). *Наукові дослідження та інновації в галузі суспільно-гуманітарних наук: збірник матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Мелітополь, 24 листопада 2021 р.)* / ТДАТУ: ред. кол. Ломейко О.П., Єременко О.А., Михайлов В.В. [та ін.]. Частина 2. Мелітополь: ТДАТУ, 2021. С. 122–125.

14. Четверик В.К. Співпозиція як активний засіб актуалізації компаративних форм в площині поезії. *Сучасні філологічні і методичні студії: проблематика і перспективи [Електронне видання]: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. для науковців, викладачів, учителів, здобувачів вищої освіти, Харків, 18 трав. 2022 р.* / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред) та ін.]. Харків, 2022. С. 212–214.

ABSTRACT

Chetveryk V.K. Expressive Potential of Degrees of Comparison in the Language of Russian Poetry of the XX–XXI Centuries. – Qualifying Research Paper on the Rights of the Manuscript.

The Dissertation on Competition of a Scientific Degree of the Doctor of Philosophy (Ph.D.) in the field of 03 Humanitarian Sciences in a speciality 035 Philology. – H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ministry of Education and Science of Ukraine. – Kharkiv, 2022.

The presented qualifying scientific work is devoted to the previously unexplored poetic potential of comparative and superlative forms in poetic language and its artistic realization. This aspect of poetic morphology and morphological poetics from the position of the modern anthropocentric approach to the study of the facts of language and speech is monographically described for the first time.

The **relevance of the research paper** is determined by the general anthropocentric orientation of modern linguistic studies and is determined by the tasks of linguopoetics, which emphasizes the problems of studying the expressive potential of grammatical units in poetic functioning and researching the ways of forming poetic meanings in poetic texts at the grammatical and compositional-grammatical levels. Comparative and superlative forms that function in modern poetic language have not yet been considered in detail regarding their expressive potential, which is capable of forming additional poetic meanings, and the actualization of expressive possibilities, which determines the low degree of development of the chosen topic. The problem of the presented research paper is determined by the need to study semantics, expressive potential, functioning, features of creating comparative and superlative forms and meanings, as well as their status in the modern language of poetry.

The **purpose of the research paper** is to study the regularities of the functioning of comparative and superlative forms, ways of actualization of the grammatical meanings in such forms, and the peculiarities of the formation of poetic meanings based on morphological semantics, as well as to characterize the productivity of such forms and determine their place in the plane of language and speech systems and relation to the norm.

The results. The research paper was carried out in line with the traditional philological approach to the description and analysis of the poetic text as a system of construction, conveyance, and realization of certain poetic meanings and aesthetic attitudes through the exploitation of language resources, based on the semantic, aesthetic and expressive potential of linguistic units that realize in poetry maximum

of their lexical, morphological, formal-semantic and functional potential, reproducing traditional and creating individual poetic meanings.

In the **first chapter**, attention has been given to the consideration of adjectives and adverbs and their degrees of comparison as parts of speech that have a special nature, which enables them to enter into close interaction with the linguistic environment in a grammatical and semantic context; the basic categories and properties of adjectives and adverbs as parts of speech that normatively form degrees of comparison are considered, and the potential (morphological, semantic, stylistic, etc.) possibilities of adjectives, adverbs and their degrees of comparison are determined; the syntagmatic activity of these parts of speech, the mobility of their meanings are characterized. The peculiarities of the linguopoetic study of adjectives and adverbs, the grammatical status of these parts of speech and their degrees of comparison, as well as the signs and characteristics of the poetic text that affect the possibilities of their implementation are analyzed, and the principles of studying the morphological level of poetry are highlighted.

In the presented study, special attention has been given to the theory of markedness in terms of degrees of comparison. According to this theory, marked forms get clear expression and expressiveness due to the intensification of their semantics and complicated morpheme structure. Based on the analysis of the forms of degrees of comparison, it is established that the forms of the comparative and superlative are marked regarding the positive degree of comparison, because such forms are structurally (morphemically) more complex, and the semantics of such units is significantly complicated and intensified. The theory of markedness and the specified approaches to marked / unmarked forms of comparison confirm the opinion about a common language's three-level classification of the studied adjective forms. The concept of gradation is considered separately, which is defined as a lexical-semantic category that conveys a greater or lesser degree of manifestation (expression) of a characteristic, gradation indicates the process of transformation of a characteristic, the form of its manifestation (expression), strengthening or weakening relative to the zero point on the gradation scale.

In the **second chapter**, the universal ways of actualization of the comparative and superlative forms in the poetic text and the formation of permanent and contextual meanings during the poetic functioning of these forms are explored. The actualization of linguistic means in the poetic text is carried out in several ways: morphological selection, grammatical attraction, and juxtaposition. Also, the deviations from the general grammatical norm in the use of morphological units, localization of units in strong positions of the poetic text, etc. are highlighted.

It is established that an active method of actualization of grammatical forms and meanings in a poetic text is morphological selection, which is realized through the sequential selection of homogeneous morphological units, which leads to the concentration of morphologically identical units in a relatively small space of the poem. The concentration of marked adjectives in a comparative form contributes to the creation of a figurative description of the surrounding reality and helps to express the main idea of the creative work and the author's idea.

One of the productive ways of grammatical actualization and realization of expressive and artistic potential is morphological juxtaposition, which in poetry is realized with the help of selection and close localization of opposing morphological units and forms, it is represented by juxtaposition based on inner-categorial and part-of-speech interaction with a contact or distant localization of grammatical units.

Attraction is a regular universal morphological and poetic way of distinguishing grammatical units. This is a complex dynamic phenomenon in which structural and systemic linguistic laws are closely related to the peculiarities of human cognitive activity. The work shows that the most frequent is the use of the same type and symmetrically located grammatical forms to create symmetry, which contributes to the formation of the associative space of the text.

The study characterizes the functioning of several occasional comparative and superlative forms that function in poetry. It is noted that the creation of non-standard comparatives from parts of the language, which normatively in grammar have limitations in the forming of such forms (nouns, numerals, pronouns), can be

considered as the process of realizing the deep possibilities of the morphological system of the language.

It is established that the active use of the studied forms is due to several factors, in particular: the desire to save language resources; “philologizing” of poetry in the XXth–XXIst centuries; the lack of units in the language with the voluminous and precise nuance of semantics necessary for the poet; a conscious or unconscious desire to make a poetic work more expressive, bright and unforgettable; manifestation of poetic creativity.

The **third chapter** analyzes the functioning of comparative forms in the creative work of some poets. In particular, the functioning of the studied forms is singled out as a typical feature of the morphological level of the poetic idiostyles of O. Mandelshtam, B. Okudzhava, and Yu. Levitanskyi – poets are known for their democratic, anti-war, and anti-totalitarian views, whose life and work are connected with Ukraine and Poland. In the process of researching the poetic material, both similar characteristics of the functioning of the forms of degrees of comparison, as well as distinctive aspects that form the individual creative style of each of the poets, were highlighted.

The **scientific novelty** of the presented work is that, *for the first time*, a comprehensive analysis of the functioning of comparative and superlative forms and meanings and their expressive potential has been carried out on the material of Russian-language poetry of the XX–XXI centuries; *for the first time*, the peculiarities of the functioning of comparative and superlative units in the structure of the poetic text are analyzed, taking into account their ability to actualize the grammatical potential and perform the structural, rhythmic, plot- and meaning-making function; the role of comparative and superlative forms in the structure of poetic work and poetic sense-making is characterized; *for the first time*, the functioning of forms in the poetic idiostyles of such democratic and anti-war poets as O. Mandelshtam, B. Okudzhava and Yu. Levitanskyi is systematically described.

In general, the research systematizes methods of poetic actualization of normative and non-standard grammatical comparative and superlative forms of

adjectives, adverbs, and other parts of speech that potentially allow such formations; peculiarities of poetic functioning and expressive potential of actualized comparative and superlative forms and meanings are studied. The types of possible models (regular and occasional) are identified and described, the semantics of comparative and superlative forms are characterized, and the relationship between the morphological structure of the poetic work and its compositional, thematic, and semantic structure is described. For the first time, the theory of markedness was used to study the functioning of comparative and superlative forms; juxtaposition, attraction, selection, as well as the formation of a morphological dominant based on marked and unmarked forms, are considered. The research paper is one of the stages of creating systematic poetic grammar. The proposed research opens up prospects for the further comprehensive study of the functioning of marked and unmarked units of different levels in the structure of the poetic text.

The **practical value** of the research is determined by the possibility of using its results during the study of language morphology and stylistics, the history of foreign literature, in special courses and special seminars on the study of poetic creativity, the theory of artistic language and the analysis of an artistic work, etc. Observations, conclusions, and poetic material can be used in designing an anthology of poetic texts, which contain comparative and superlative forms and models. Also, the proposed research is a structural component of the study of the expressive potential of various morphological units in a poetic text and can become one of the parts of a complex poetic grammar; a component of comparative studies on the poetic grammar of Slavic languages.

Approbation of research results. The main provisions and results of the research get approval during presentations at conferences and scientific seminars (at twelve international scientific conferences, two All-Ukrainian scientific conferences and two All-Ukrainian Scientific Readings). The results of the conducted research are presented in 14 scientific publications: 4 of which were published in scientific specialized publications of Ukraine, 3 in foreign scientific publications, 5 in

Proceeding of International Conferences, and 2 in Conference Proceeding of All-Ukrainian Scientific Conferences.

Keywords: poetic morphology, expressive potential, expressiveness, adjective, adverb, forms of comparison, occasionalism, non-normative forms, poetic attraction, juxtaposition, selection, concentration of morphological form, morphological dominant, actualization, grammatical meaning, morphological rhythm, poetic motives, idiostyle.

LIST OF PUBLICATIONS ON THE TOPIC OF THE DISSERTATION

The Scientific Works where the Main Results are Published

(in Scientific Specialized Publication):

1. Chetveryk V.K. To the Problem of Markedness of the Comparative Degree of an Adjective. *Russian Philology. Scientific Bulletin of H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University*. 2017. № 3 (62). P. 20–26. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.1044286>
2. Chetveryk V.K. To the Problem about Expressiveness of Adjectives' Comparison Degrees in Poetic Language (on the Material of Russian-Language Poetry of the XXth and XXIst Century). *Language and culture. (Science Journal)*. Kyiv: Dmytro Burago Publishing House, 2018. № 21. Vol. V (194). P. 287–294.
3. Chetveryk V.K. Comparative Degree Forms in Lyrics by B.Sh. Okudzhava. *International Humanitarian University Herald. Philology*. 2019. № 39, Vol. 1. P. 80–84. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.39.1.19>
4. Chetveryk V.K. *Juxtaposition* as mean of actualization of comparative forms in Russian-language poetry. *International Humanitarian University Herald. Philology*. 2020. № 44. P. 70–73. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2020.44.16>

The Scientific Works Where the Main Results are Published

(in Foreign Publication):

5. Chetveryk V.K. Some Ways of Actualization of an Adjective's Marked Forms in the Language of Russian Poetry. *International Scientific and Practical Conference «Philology in EU countries and Ukraine at the modern stage»: Conference proceedings, the 21th-22th of December, 2018*. Publishing House “Baltija Publishing”, 2018. P. 85–88.

6. Chetveryk V.K. Poetic Text as a Plane for Intensifying the Semantics of Lexical Units: Occasional Degrees of Comparison (based on Russian-Language Poetry). *The Driving Force of Science and Trends in its Development: Collection of Scientific Papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 1), August 20, 2021*. Coventry, United Kingdom: European Scientific Platform. P. 120–122.

7. Chetveryk V.K. Grammatical Actualization of Comparison Degrees in the Language of Poetry: the Basis of Semantic Intensification. *Language – Literature – Culture: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Uzbekistan, Andijan, January 14, 2022)*. Publishing House “Pero”, 2022. P. 81–86.

The Published Works of Approbation Nature:

8. Chetveryk V.K. Juxtaposition as Mean of Comparative Forms' Actualization in Russian-Language Poetry. *Current Issues and Problems of Development of Modern Education and Literature: International Scientific and Practical Conference, Odesa, the 16th-17th of August 2019*. South Ukrainian Organization “Center for Philological Research”, 2019. P. 30–33.

9. Chetveryk V.K. Attraction as Mean of Comparative Forms' Actualization in Russian-Language Poetry. *Philological sciences: history, current state and prospects of research: Proceedings of International Scientific and Practical Conference, Lviv, the 13th-14th of December 2019*. Lviv: CO “Scientific Philological Organization ‘LOGOS’”, 2019. P. 127–131.

10. Chetveryk V.K. Morphological Dominant of the Degrees of Comparison in the Language of Russian Poetry. *Taurida Philological Scientific Readings: Proceedings of International Scientific and Practical Conference, Kyiv, the 24th-25th of January 2020*. Kyiv: V.I. Vernadsky Taurida National University, 2020. Part I. P. 70–74.

11. Chetveryk V.K. On the Question of the Aesthetic Potential of Comparative's Non-Normative Forms in Russian-language Poetry of the XX-XXIth centuries. *Philology and Linguistics in Modern World: Proceedings of International Scientific and Practical Conference, Zaporizhzhia, the 28th-29th of August 2020*. Zaporizhzhia: Classical Private University, 2020. P. 65–69.

12. Chetveryk V.K. On the Question of the Expressive Potential of Comparison's Non-Standard Forms (on the Material of a Poetic Text). *Higher Education in Harmonization of Value Space of Personality: Proceedings of All-Ukrainian Scientific Conference (April 30, 2021)* / in ed. Dr. Philos. Science, Prof. O. Troitska. Melitopol: Publishing House of Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, 2021. P. 145–147.

13. Chetveryk V.K. On Some Ways of Morphological Actualization of Marked Forms of Adjectives in Poetry (on the example of the Russian Language). *Scientific Research and Innovations in the Field of Social Sciences and Humanities: Collection of Materials of the First All-Ukrainian Scientific-Practical Internet conference (Melitopol, November 24, 2021)* / TSATU: in ed. Lomeiko O.P., Yeremenko O.A., Mykhailov V.V. [etc.]. Volume 2. Melitopol: TSATU, 2021. P. 122–125.

14. Chetveryk V.K. Juxtaposition as an Active Mean of Comparative Forms' Actualization in the Poetry. *“Modern Philological and Methodological Studies: Issues and Prospects [Electronic edition]: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference for Scientists, Lecturers, Teachers, Students of Higher Education, Kharkiv, May 18, 2022*. H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University; [editorial board: Yu. D. Boichuk (editor-in-chief) and etc.]. Kharkiv, 2022. P. 212–214.